

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
36

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

**ANALIZY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 2009

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Mięso drobiowe
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – doc. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, tel.: (0-22) 505-46-66

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-47-43

mgr Mira Kobuszyńska

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-46-30

mgr inż. Danuta Rycombel

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-46-16

dr Krystyna Świetlik

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-47-07

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 29.09.2009 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2010 r.

Niedobór żywca drobiowego na początku 2009 roku wywołał wzrost cen na rynku drobiarskim. Jednocześnie jednak spowodował, że produkcja mięsa drobiowego w pierwszej połowie roku ukształtowała się na poziomie zaledwie zbliżonym do roku poprzedniego. Rosnące ceny żywca przyczyniły się do wzrostu opłacalności jego chowu. Utrzymująca się od początku roku dobra koniunktura na rynku drobiarskim skutkować będzie wyższą, 6 procentową dynamiką wzrostu produkcji mięsa drobiowego w drugim półroczu.

Przewiduje się, że w skali całego 2009 roku produkcja mięsa drobiowego wyniesie ok. 1201 tys. ton i będzie o 3%, tj. o 36 tys. ton większa niż przed rokiem. Eksport netto zmniejszy się o 20 tys. ton, tj. o 9%. Na zużycie w kraju pozostanie o 6%, tj. o 56 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem. W dalszym ciągu następować będą przesunięcia między kanałami dystrybucyjnymi w handlu mięsem drobiowym. Przewiduje się ponowny duży, bo 45-procentowy spadek obrotów targowiskowych. W związku z tym podaż tego mięsa w detalicznej sieci handlowej może być aż o 90 tys. ton, tj. o ponad 11% większa niż w 2008 roku. Jest to przyrost dwukrotnie szybszy niż całego krajowego zużycia mięsa drobiowego. Fakt ten musi znaleźć odzwierciedlenie w spadku cen żywca i mięsa drobiowego w końcu 2009 i w pierwszej połowie 2010 roku. Sytuacja gospodarcza i wysokie ceny detaliczne na rynku mięsa nie upoważniają bowiem do prognozowania istotnego wzrostu popytu.

Można szacować, że w pierwszym półroczu 2010 roku produkcja mięsa drobiowego zwiększy się o ponad 3% do poziomu ok. 600 tys. ton. Import będzie większy o 18%, a eksport tylko o niespełna 1%. Na zużycie w kraju pozostanie o 5%, tj. o 24 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem.

Przewiduje się, że przemysł drobiarski wyprodukuje w 2009 roku o 3,2% więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim. Mięso kurcząt stanowić będzie 71%, a indyków 25% tej produkcji. Ponad 80% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego pocho-

dzić będzie z dużych firm, zatrudniających ponad 49 osób stałej załogi. Szybszą dynamiką wzrostu charakteryzować się będzie produkcja głównych asortymentów przetworów drobiowych. Przewiduje się, że w 2009 roku zwiększy się ona o ok. 8%.

W pierwszym półroczu 2009 roku branża drobiarska uzyskała bardzo dobre wyniki finansowe, zbliżone do rekordowego poziomu z 2007 roku. Przychody ze sprzedaży produktów drobiarskich liczone w cenach bieżących wzrosły o 9%, a rentowność brutto sprzedaży ukształtowała się na wysokim poziomie 1,75%. Jednak mimo znacznej poprawy średnich wyników w branży, tylko 51% firm osiągnęło w pierwszej połowie 2009 roku zysk, wobec 70% przed rokiem. Świadczy to o dużej polaryzacji firm drobiarskich. W pierwszym półroczu 2009 roku o 12% wyższe były wpływy z eksportu, choć ich udział w całkowitych przychodach ze sprzedaży obniżył się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 1 p. proc. Niższa niż przed rokiem była też stopa inwestowania. Natomiast wskaźnik rentowności operacyjnej zwiększył się prawie 2,5-krotnie, z 2,16% do 5,20%.

W 2009 roku spadek cen na rynkach międzynarodowych spowodował, że wyniki handlu zagranicznego w wyrażeniu wartościowym pogorszyły się bardziej niż wynikałoby to z bilansu ilościowego. Przy spadku eksportu o 4% i wzroście importu o 13% dodatnie saldo obrotów obniżyło się w relacji do 2008 roku aż o 27%. Rosnący wywóz do nowych państw członkowskich Unii Europejskiej nie zrekompensował spadku wysyłek do krajów UE-15. W 2010 roku przewiduje się wzrost obrotów na jednolitym rynku europejskim, jednak wywóz z Polski może być nieznacznie tylko większy niż w 2009 roku.

Spadek cen detalicznych mięsa drobiowego w 2008 roku wywołał niewielki wzrost jego konsumpcji. Od początku 2009 roku ceny drobiu silnie rosną, mimo to rośnie też potencjalne jego spożycie wynikające z bilansu. Dwie przyczyny wydają się tu najważniejsze. Wysokie ceny innych mięs, szczególnie preferowanej przez konsumentów polskich wieprzowiny,

oraz relatywne potanie mięsa drobiowego wobec mięsa czerwonego obserwowane w dłuższym okresie. W 2009 roku wzrost spożycia drobiu rekompensować będzie spadek konsumpcji innych mięs.

W pierwszej połowie 2010 roku przewiduje się dalszy wzrost konsumpcji mięsa drobiowego, którego ceny powinny się obniżyć pod wpływem poprawy sytuacji na rynku wieprzowiny oraz większej produkcji drobiu i relatywnie niewielkiego przyrostu eksportu.

Wzrost pogłowia kur niosek i poprawa przeciętnej ich nieśności oraz dalszy szybki, 22-procentowy wzrost eksportu stały się przyczyną przyspieszenia dynamiki rozwoju produkcji jaj konsumpcyjnych w 2008 roku. Produkcja ta wyniosła 534 tys. ton i była o 6,6% większa niż w 2007 roku. Mocny złoty nie zahamował wzrostu eksportu, ale wzmocnił też import. W 2008 roku sprowadzono do Polski o 82% więcej jaj niż przed rokiem. Udział importu w konsumpcji jaj zbliżył się do 5%, a eksportu w produkcji prawie 25%. Na spożycie w kraju pozostało o 7,5% więcej jaj niż w 2007 roku, ale o 3% mniej niż w 2006 roku. Ten wysoki wskaźnik wzrostu w relacji do 2007 roku to głównie efekt bazy. W dłuższym okresie spadkowa tendencja podaży jaj przeznaczonej na konsumpcję wewnętrzną nie została odwrócona, a jedynie zakłócona przez silne obniżenie tej podaży w 2007 roku, spowodowane skokowym przyrostem eksportu jaj.

W 2009 roku utrzyma się prawdopodobnie wzrostowy trend produkcji jaj konsumpcyjnych, choć jej dynamika może być nieco mniejsza niż w roku poprzednim. Przewiduje się zwiększenie produkcji jaj do 560 tys. ton, tj. o 5%. Import będzie podobny jak w 2008 roku, natomiast eksport wzrośnie o 9%. Na spożycie na rynku krajowym przeznaczony jest o 1,7% więcej jaj w relacji do 2008 roku, jednak o 1,5% mniej niż w 2006 roku.

W drugim półroczu 2008 roku i pierwszej połowie 2009 roku nastąpiła znacząca poprawa opłacalności produkcji jaj konsumpcyjnych, spo-

wodowana redukcją cen mieszanek pasz dla kur niosek i silnym wzrostem cen zbytu jaj. Ceny w Polsce, choć wykazują dużą wahałość, kształtują się w 2009 roku na poziomie niższym niż przeciętne notowania jaj na rynku unijnym.

W 2009 roku wpływy z eksportu jaj zwiększą się o ok. 10%. Natomiast

wydatki na import obniżą się. Przewiduje się wzrost dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego o 14%. Wysokie ceny jaj w Polsce nie sprzyjały eksportowi do krajów trzecich, który w pierwszym półroczu 2009 roku uległ silnej redukcji.

W 2008 roku jaja silnie podrożały i stały się relatywnie drogim źródłem

białka zwierzęcego. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2009 roku wzrost cen detalicznych jaj był kontynuowany. Konsumpcja w gospodarstwach domowych obniżyła się w 2008 roku, natomiast spożycie bilansowe wykazuje potencjalny wzrost w relacji do 2007 roku. W porównaniu z latami poprzednimi jest ono jednak mniejsze.

SUMMARY

Deficit of poultry livestock at the beginning of 2009 gave rise to an increase in the prices on the poultry market. At the same time it caused, however, that poultry meat production in the first half of the year reached a barely similar level as in the preceding year. Increasing livestock prices contributed to the growth of livestock breeding profitability. A good poultry market condition continuing since the beginning of the year will result in a higher (6%) growth rate of poultry meat production in the second half of the year.

It is anticipated that during the whole year 2009 poultry meat production will amount to approx 1,201 thousand tons and will be higher by 3%, i.e. 36 thousand tons, than in the previous year. Net export will be lower by 20 thousand tons, i.e. by 9%. There will be 6%, i.e. 56 thousand tons, of poultry meat more than in the preceding year, remaining for consumptions in Poland. There will still be shifts between distribution channels in the trade in poultry meat. Another large 45% decrease in trade on markets places is predicted. Therefore supply of this meat in the retail trading network might be higher by up to 90 thousand tons, i.e. by over 11%, than in 2008. This constitutes an acceleration twice as fast as the entire national consumption of poultry meat. This fact will have to be reflected in the decrease in the price of poultry livestock and meat at the end of 2009 and in the first half of 2010. The economic situation and high retail price on the meat market provide grounds for a forecast of a significant demand increase.

It can be anticipated that poultry meat production in the first half of 2010 will increase by over 3% to the

level of approx 600 thousand tons. Import will be higher by 18% whereas export by scarcely 1% only. There will be 5%, i.e. 24 thousand tons, of poultry meat more than in the preceding year, remaining for consumptions in Poland.

It is predicted that poultry meat production by poultry industry will be greater by 3.2% in 2009 than in the previous year. Chicken meat will represent 71% of this production and turkey meat 25%. Over 80% of the industrial poultry meat production will originate in large companies employing over 49 persons of permanent staff. A higher growth rate will be featured by the production of main range of poultry products. It is expected that it will increase by 8% in 2009.

Poultry branch will achieve very good financial results in the first half of 2009 that will be similar to the record level of 2007. Sale revenues from poultry products, calculated on the basis of current prices, increased by 9% and gross sale profitability amounted to a high level of 1.75%. However, despite a significant improvement of the average results of the branch, only 51% of the companies derived profits in the first half of 2009 against 70% in the preceding year. This indicated a large polarisation of poultry companies. Export receipts were higher by 12% in the first half of 2009, although the share thereof in the total sale revenues decreased by 1% in comparison with the similar period of the previous year. The investment rate was lower than in the previous year as well. On the other hand, the operating profitability rate increased almost 2.5 times, from 2.16% to 5.20%.

A decrease in the prices on the international markets in 2009 caused the foreign trade results in value terms to deteriorate to a greater extent than it would result from the quantity balance. With a decrease in export by 4% and an increase in import by 13%, the positive trade balance decreased by 27% in relation to 2008. Increasing export to the new Member States of the European Union did not compensate for the decrease in export to the EU-15 countries. An increase in trade on the single European market is predicted in 2010, however, export from Poland might be only slightly higher than in 2009.

A decrease in the retail price of poultry meat in 2008 caused a slight increase in the consumption thereof. Although the poultry price has been increasing substantially since the beginning of 2009, the potential consumption thereof resulting from the balance is increasing either. Two reasons appear as the most important in this situation. High prices of the other meat types, pork preferred by the Polish consumer in particular, and a relative decrease in the price of poultry meat in comparison with red meat, observed in the long-term period. The increase in the poultry consumption in 2009 will be compensated by a decrease in the consumption of other meat types.

A further increase in the consumption of poultry meat is anticipated in the first half of 2010 and the price thereof should decrease due to the improvement of the situation on the pork market, greater poultry production and a relatively slight increase in export.

An increase in the chicken population and an improvement in their ability to lay eggs, as well as a further, fast

export increase of 22% resulted in an acceleration of the growth rate of consumption egg production in 2008. This production amounted to 534 thousand tons and was higher by 6.6% than in 2007. Strong Polish currency did not impede the increase in export, but it also improved the import. The import of eggs to Poland increased by 82% in 2008 as compared to the previous year. The share of import in the egg consumption reached almost 5% and export in the production - almost 25%. The consumption of eggs in Poland was higher by 7.5% than in 2007, but it was lower by 3% than in 2006. Such a high growth rate in relation to 2007 is primarily due to a base effect. A downward trend in egg supply for internal consumption in the long-term period has not been reversed, but only interrupted by a strong decrease in this supply in 2007 - caused by an incremental increase in egg export.

An upward trend of consumption egg production will be probably maintained in 2009, although its growth rate might be slightly lower than in the preceding year. The production of eggs is predicted to increase to 560 thousand tons, i.e. by 5%. Import will be similar to 2008 whereas export will increase by 9%. The number of eggs for consumption on the national market will increase by 1.7% in relation to 2008, but it will decrease by 1.5% in relation to 2006.

A significant improvement in the profitability of consumption egg production was observed in the second half of 2008 and the first half of 2009 and it was caused by a price reduction of compound feeds for chickens and a strong increase of egg sale price. Prices in Poland, despite significant fluctuations, have reached a lower level

than an average level thereof on the European market in 2009.

Receipts from export of eggs will increase by approx 10% in 2009. The expenditure for import, however, will be lower. An increase in the positive foreign trade balance by 14% is also expected. High egg prices did not promote export to third countries that was subject to a strong reduction in the first half of 2009.

Eggs became more expensive in 2008 and became a relatively expensive source of animal protein. The increase in retail prices of eggs was continued in the period of first seven months of 2009. The consumption in households decreased in 2008 whereas the balance consumption indicates a potential increase in relation to 2007. However, in comparison to the preceding years it is lower.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek mleka (37) • październik 2009,
2. Rynek zbóż (37) • październik 2009,
3. Rynek ziemniaka (36) • listopad 2009,
4. Rynek rzepaku (36) • listopad 2009,
5. Rynek owoców i warzyw (35) • listopad 2009,
6. Rynek ziemi rolniczej (12) • grudzień 2009,
7. Popyt na żywność (10) • grudzień 2009,
8. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (30) • grudzień 2009,
9. Rynek cukru (36) • grudzień 2009,
10. Rynek ryb (12) • grudzień 2009,
11. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (37) • marzec 2010,
12. Rynek pasz (27) • marzec 2010,
13. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (31) • marzec 2010.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi intrologatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Począwszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług intrologatorskich.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2009 roku wynosi 40 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-22) 505-46-85, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>